

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prispevki listu šele
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Prispevki listu šele
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Prispevki listu šele
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Prispevki listu šele
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Štev. 45.

V Mariboru, dne 10. novembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Slovenski deželni poslanci.

Brezvestno in ljudstvu škodljivo ravnanje nemških poslancev v deželnem zboru je prisililo slovenske poslance, da so začeli dne 4. novembra v deželni zbornici obstruirati. Mi ne pustimo, da bi se še dalje igrali z ljudstvom! zaklicali so slovenski poslanci nemški večini ter onemogočili nadalje vsako ljudstvu škodljivo delo naših nemških neprijateljev. Toda naši poslanci obstruirajo s poštenim in mirnim orožjem. Razdivjani ter surovi Nemci so v državnem zboru metali stole, črnilnike, celo nož se je zasvetil v roki nemškega poslanca, naši poslanci pa se drže dostojno in pošteno, ter ne zahtevajo nič drugega, nego da se o različnih točkah proračuna poimenuje glasuje.

Zakaj pa obstrukcija?

Dne 4. novembra so hoteli Nemci v deželnem zboru, da se naenkrat začne razprava o proračunu. Slovenci so bili osupnjeni! To je bilo zares naravnost nečuvstvo od Nemcev! Proračunska razprava bi trajala brezdvomno do konca deželnozborskega zasedanja, ki bo bržkone že 12. t. m., ker se začne dne 17. t. m. državni zbor. Vsled tega pa bi ne prišel noben predlog slovenskih poslancev več na dnevni red. Kakor znano, so stavili slovenski poslanci v letošnjem zasedanju deželnega zbora mnogo predlogov na korist svojih volilcev. Vsi predlogi so se izročili različnim odsekom v proučenje in pretres, in sedaj bi morali priti iz odsekov v deželno zbornico, da se tukaj končno sprejmejo ali odklonijo. To pot morajo narediti vsi pred-

logi! Toda Nemci so zvit! V svojem nasprotstvu do Slovencev jim nočejo nič dovoliti! Slovincem ne dovolimo nič, je njihovo pravilo! A vendar v obraz in javno si tega ne upajo reči. Potem bi »Štajerc« ne vjel nobenih kalinov več, njihče bi ne verjel nemškutarjem, ki zatrjujejo, kako strašno vroče ljubijo »ljube kmete«. Zato je treba zvito postopati! Zdaj, ko bi morali dne 4. novem. in nadalje priti tudi predlogi slovenskih poslancev v deželni zbornici na vrsto, da se sprejmejo ali ne sprejmejo, rekli so Nemci naenkrat: Pustimo predloge in začnimo s proračunsko razpravo. Vsi slovenski predlogi so torej bili tem zvitim načinom odklonjeni!! Samoumevno je, da je ob takem ravnanju slovenskim poslancem morala vskipati kri in nobeno čudo ni, da so začeli obstruirati, češ: Z našimi predlogi na dan, ali pa sploh ne bo nobene razprave več!

Nemški in nemškutarski lažnjivost.

Obstrukcija slovenskih poslancev pa je presenetila vse nemške in nemškutarske poslance. Bili so razkrinkani, jasno je postalo celemu svetu, da so sovražniki našega ljudstva in da mu v deželnem zboru nočejo nič dati. Kako si pomagati? S tem, da morajo sedaj njihovi listi lagati. Nemški in nemškutarski listi kar nesramno trdijo, da se vsled tega ne more za ljudstvo nič dovoliti, ker Slovenci obstruirajo. To je grda, debela, ostudna laž. Odkar zboruje deželni zbor, to je od 26. septembra pa do 4. novembra, torej čez en mesec, so imeli nemški poslanci čas, da bi za ljudstvo kaj storili. A nič niso storili! Sprejemali so le predloge in jih odkazovali odsekom. Sedaj ko bi morali koristni pred-

logi iz odsekov, začeli so s proračunsko razpravo. V proračunski razpravi pa se ne razpravlja o predlogih poslancev, ampak samo o proračunu, to je, približno se pove, kaj bo prihodnje leto stala deželna uprava. Vsi predlogi pa so toliko kakor odklonjeni, kajti po proračunski razpravi se deželni zbor zaključí in s tem so po opravičnem redu predlogi pokopani! Vsak, ki trdi, da so slovenski poslanci krivi, da se za volilce nič ne stori, torej drzno laže! Ti hočejo z obstrukcijo še vendar le omehčati nemške poslance, da kaj pametnega in potrebnega sklepejo. Proračunska razprava se naj ustavi, in naj se še sprejmejo nekateri predlogi, kakor je n. pr. lovski zakon, tako zahtevajo slovenski poslanci z obstrukcijo, to je namen in cilj njihovega postopanja.

Nemarnost nemških poslancev.

V deželnem zboru štajerskem je 71 poslancev, med temi 61 Nemcev, a samo 10 Slovencev. Nemci imajo torej večino in oni določijo, kako in kaj se naj dela. A čujte, kako nemarna, nedelavna je nemška večina v deželnem zboru! Navadno niso prišli gospodje nemški poslanci prej skupaj kakor ob 11 uri. Potem so se prebrala doposlana vprašanja in poročila, poslanci so utemeljevali svoje predloge, da so prišli v odseke, in okoli 1. ure so jo že gospodje Nemci zopet odpihali — na kosilo. Do drugega dneva do 10. ure jih ni bilo več vkup. Slovenski poslanci so v manjšini in proti tej nemarnosti niso mogli nič storiti. Da so bili slovenski poslanci vedno za delo, temu je dokaz, ker so skoro v vsaki seji govorili ter stavili predloge! Nemci pa so komaj čakali, da so odšli

Listek.

Po potu molitve in spoznanja.

(Pripoved. — Iz hrvatskega prevel I. V. Starogorski.)

II.

Pretsklo je pol ure, kar se je mučil gospod Milović v čakalnici, ko se zasliši na peronu neko vrvenje med železniškimi uslužbenci. Ljudje so tekali urno semtertje, se klicali, si pravili neko vest o nesreči in pogledovali sožalno v čakalnico.

Nato se zaslišijo v načelnikovi sobi glasovi.

»Kako? Kaj? Milovičeva tovarna v plamen!« se je razlegalo semtertje.

»Resnica! Ravno sedaj je prišla brzojavka«, odgovori načelnik.

»Ubogi človek!« reče načelnik za trenutak. »Ta novica ga ubije. V resnici je ta dan zanj poln nesreče.«

Za nekaj časa stopi načelnik v čakalnico in pove previdno nesrečnemu tovarnarju drugo nesrečo, ki ga je zadela.

»Še to!« vzklikne ubožec in glava se mu od žalosti poveši na prsa. »Mar moram v jednom dnevu zgubiti vse?« Milović se spomni, da je dobil zadnji čas razna naročila, katerih mu sedaj ne bo mogoče spolniti.

Njegova lepa tovarna, delo dolgih in mučnih let, je postala sedaj žrtev požara in njegovo premoženje je vničeno.

Motni pogled tovarnarja je letal po zemlji.

Milović je bil sam v čakalnici, kar čuti na rami neko roko. Ko pogleda, vidi pred seboj duhovnika, ki ga sočutno motri.

»Ne gubite upanja, dragi gospod!« reče milo duhovnik. »Ko nobena ljudska moč ne more pomagati, Bog že pomaga.«

Tovarnar se grenko nasmehne.

»Bog!« odvrne porogljivo. »Ne tolažite me s takim upanjem! Meni ne pomaga noben Bog!«

»Ako verujete, vam bo pomagal Bog«, mu odvrne duhovnik milo-resno. »Obrnite se k njemu z molitvijo in zaupnim srcem.«

Milović se obrne, ker ni hotel dalje govoriti o tem. Vendar mu te duhovnikove besede ne gredo iz glave. Polasti se ga misel, da ga morda Bog težko skuša radi njegove nevernosti in zasmehovanja verskih resnic. Ali takoj vrže od sebe to misel.

»Bil bi brez pameti!« govori sam s seboj. »Ti si človek in moraš prenesti to, kar ti je namenjeno od usode. V nadzemeljske moči pa ne veruj, kakor stara baba.«

Ko se je motil s temi mislimi, pride v čakalnico načelnik postaje in mu javi, da pride vsak hip tovar. Milović se pripravi, in

ko pride vlak, si poišče prazen prostor v vozu.

Težka je bila vrnitev tovarnarja. Ko človek želi, da bi bilo mogoče, da poleti k svojemu cilju, a je primoran, da potuje na počasnem vozu, mu je vsaka minuta večnost in potovanje nezno. Tako je bilo tudi Miloviću. Nesrečni tovarnar je nemirno sedel v vozu.

Zopet se ga polaste čudne misli. Mogoče, da je kdo rešil v zadnjem hipu njegovo ženo. Kdo ve? Mogoče je v zadnjem trenutku šel tam mimo kak človek in jo rešil? Te slutnje so se mu zopet zdele neverjetne in zopet so mu padle v glavo besede duhovnikove:

»Ko ne more pomagati več nobeden človek, Bog pomaga!« Ko je bil še deček, veren in bogaboječ, se je v vsaki potrebi obračal z zaupanjem k Bogu. Na kolenih je klečal pred Odrašenikom proseč pomoč in zaščite — ali sedaj!

V svojem srcu je čutil nekaj, ki ga je sililo naj to stori še sedaj — ali kako bi se to zlagalo potem z njegovimi nazori? Bogaboječ kristjan se zateče v svoji neizgodi k Bogu in zadobi v molitvi tolažbo, ker je zagotovljen, da mu pomore nebeški Oče. A nevernik, prcsvitljenec, kakor se imenujejo, ostane zapuščen brez tolažbe. Tako je čutil tudi Milović.

na kosilo. Ako bi Nemci zares hoteli kaj storiti za volilce, bi to lahko že storili pred 4. novembrom. A tega niso hoteli! Pri računski razpravi pa ne morejo nič storiti. Vse besedičenje, da so slovenski poslanci zaustavili delovanje deželnega zbora za gospodarska vprašanja, je torej hudobno zavijanje. Če bi nemški poslanci res kaj hoteli storiti za ljudstvo, bi se to lahko zgodilo v času od 26. septembra do 4. novembra. A v istini se ni nič zgodilo! To je resnica, ki se ne da ovreči!

Dolgouhi zajec je prost.

Nasi poslanci so posebno želeli, da pride lovski zakon v pretres. Tudi mi smo to željo in nado izrekli v zadnjem listu. Toda Nemci so pač predložili načrt lovskega zakona poslancem, a sedaj, ko bi naj prišel na vrsto, začeli so naenkrat s proračunsko razpravo. Nemci nočejo, da se prenapravi lovski zakon, oni hočejo, da ostane dolgouhi zajec prost za brezštevilne nemške gosposke lovce. Slovenski poslanci so na to odgovorili z obstrukcijo ter rekli, prej lovski zakon, potem še le pride proračun v razpravo. Slovenski kmetje, ali niso prav storili?

Kmetje, ostanite brez pouka!

Za vsak stan ustanavlja dežela že šole, in kmet mora za vse plačevati. Le slovenskemu kmetu nočejo dati nobene slovenske kmetijske šole, da bi se njegovi sinovi izobrazili za svojo stroko. Povsod se skrbi za napredek, le pri kmetu ne, njemu nalagajo samo davek. Nemški poslanci niso hoteli letos nič slišati o ustanovitvi kmetijske šole za slovenski Štajer in začeli so raje razpravljati o proračunu. Slovenski poslanci so pa to nemško krivico odgovorili z obstrukcijo. Dajte kmetu, kar mu gre! Dajte mu tudi stanovskega pouka!

Mariborski okraj.

Poslanec Robič je predlagal, naj se da po toči in povodnji poškodovanim tudi deželna podpora. Vsi kraji v mariborski okolici, posebno Jarenina, bi jo potrebovali kravov. Nemci so gosp. Robiča poslušali, ko je predlagal, a ko bi se moral sedaj predlog sprejeti, rekli so: Pustimo to, začnimo razpravo o proračunu! Slovenski poslanci pa so dejali: Ne, z našimi predlogi na dan, potem bomo še dalje govorili! Kmetje mariborskega okraja, ali so imeli prav? Med onimi poslanci pa, ki so hoteli vse te predloge pokopati, je bil tudi poslanec Stiger! Lepa čast za njegove volilce!

Lenarčki okraj.

Volilci tega okraja so želeli, da se njih poslanec g. Roškar ob vsaki priliki tudi

za nje potegne. To je g. Roškar vrlo storil! Predlagal je podporo za lenarčki okraj zaradi poškodb po vremenskih neizgadah. Nemški poslanci pa so vrgli predlog v koš! Ali ni torej prav, da g. Roškar obstruira ter s tem zahteva: na dan z mojim predlogom!

Slovenjebistriški okraj.

Zahvalite se volilci slovenjebistriškega okraja Stigerju, da ne dobite v letošnjem slabem letu nobene podpore od dežele. Posebno vi, ki ste ga volili, kličite mu, kadar boste lačni: Živijo naš poslanec Stiger! Če boste kaj dobili, dosegle bo to le slovenska obstrukcija, pri kateri so slovenski poslanci Robič in Roškar.

Šoštanjski okraj.

Vaš poslanec Vošnjak je zahteval kmetijsko šolo in hiralnico za vaš okraj. Nemci pa so začeli dne 4. novembra z razpravo o proračunu ter s tem pokazali, da nočejo nič slišati o predlogih vašega poslanca. Kdo je torej kriv, da se za vas okraj nič ne doseže? Edino le Nemci!

Savinska dolina.

Mnogotere ceste in poprave mostov ter uravnavo potokov in vodotokov sta zahtevala vaš poslanec dr. Dečko in dr. Hrašovec v deželnem zboru: Vse so vrgli Nemci v koš dne 4. nov. A Slovenci so začeli obstruirati, da prisilijo Nemce, naj se ozirajo na predloge vaših poslancev. Sodite, kdo dela za vas in kdo dela proti vam!

Trbovlje.

Novoizvoljeni poslanec Roš je dokazoval v deželnem zboru, da vaš kraj potrebuje višje izobraževalne šole kakor je meščanska šola, da vaši sinovi ne bodo samo prosti delavci, ampak da si bodo lahko tudi z višjo izobrazbo zaslužili boljši kruh. Nemci so predlog poslušali, sedaj pa, ko bi se moral sprejeti, nočejo nič več o tem slišati. G. Roš je začel z obstrukcijo, da kaznuje nasprotstvo Nemcev do vašega kraja! Reciti, ali ni prav storil!

Brezliški in sevniški okraj.

Kadar boste trpeli lakoto in bedo, kadar ne boste imeli živini kaj polagati, tedaj vedite, da je tudi vaš baron Moscon med onimi Nemci, ki nočejo sprejeti predlogov za vaše okraje. G. Žičkar je storil za vas vse, kar se je dalo, Nemci so pa vse zavrgli, pravzaprav niti niso razpravljali o tem. G. Žičkar je vsled tega začel obstrukcijo in gotovo bodo vaši okraji zopet stali tudi v tej borbi trdno za njim!

Vlak se je blizal h koncu tovarnarjevega potovanja. Sedaj se ustavi. Milovič plane iz voza in beži preko livad in polja po najkrajši poti proti svoji hiši. Preide preko one brvi, na kateri je malo prej stala njegova Lilijsa. Nikogar ni blizu.

Z leve strani, kjer je bila njegova tovarna, bil je sedaj celi kup pepela in gosti stebri dima so se dvigali proti nebu. Milovič se za to ne zmeni, ker misel njegova je bila, da pride čim hitreje domu.

Skozi perivoj poleti v hišo, dalje po stopnicah in skoro podere sobarico, koje zajokane oči so kazale veliko bol. Od ihtenja ni mogla spregovoriti ničesar.

»Kje je ona?« vikne ves iz sebe.

Sobarica mu pokaže vrata gospe.

»Zdravnik je notri«, spregovori komaj dekle.

»Zdravnik!« vzklikne Milovič. Kakor blisk mu šine v glavo, da zdravnik nima pri mrliču ničesar opraviti. V tem stopi v sobo. Nasprotni mu pride stari hišni zdravnik. S prstom na ustih tiho dé:

»Umirite se prej, predno idete k nji.«

Rahlo, čisto rahlo potrka Milovič in vstopi v spalnico.

V sobi je bilo polmračno, samo skozi zastreta okna je silila svetloba. Vse je tiho!

Preteče nekaj časa, predno se oči privadijo one teme, in tedaj — ali sanja, ali bedi? — Ali je to le domišljija vznemirjenih možganov? Na naslonjaču leži v svoji letni opravi njegova predraga soproga. Mokri, črni lasje se ji spuščajo čez ramena. Ona se med tem vzdigne.

»Moja Lilijsa!« vzklikne on.

»Dragi moj Vladko!« vzklikne ona razdostno.

In jokaje padeta drug drugemu v naročje.

On jo čvrsto objame, kakor bi se bal, da mu je kdo zopet ne uzame in poljubljuje njen obraz.

»Je li to mogoče?« vzklikne večkrat.

»Ti si mi rešena? Kako je to bilo? Kateri junak te je otel smrti?«

Ona ga gleda s svojimi milimi očmi, v kojih so se lesketale solze in dé:

»On je plačal svojo zvestobo s svojim življenjem!«

»Ah«, de preplašeno Milovič. »Kako se imenuje? Ali je morebiti delavec naše tovarne?«

(Dalje sledi.)

Pesnica in Drava.

Poslanec Ornik je vodil posebno odposlanstvo v Gradec, naj se regulira Pesnica. Zdaj pa, ko bi se moralo obravnavati o uravnavi Pesnice in Drave, kakor so to predlagali naši poslanci dr. Ploj, dr. Jurtela in Kočevar, sedaj so Nemci prekinili z razpravami o teh stvareh ter začeli govoriti o proračunu. Vaši poslanci so odgovorili z obstrukcijo, češ, tako se ne dela z našimi predlogi! Kje pa je Ornik? Začaj on tako ne govori? Deputacije voditi je lahko, toda tudi kaj koristnega skleniti za volilce, tega nemški poslanci nečejo. Kdo bo še v prihodnje tako prismojen, da bi letal za Nemci in nemškutarji?

»Štajerc« žaluje.

Ne dvomimo, da bo prihodnji »Štajerc« prikrevsal na svet ves v žalosti in solzah. Vzdihoval bo: Ah, nemški poslanci bi tako radi za Slovence kaj storili, a ti preklicani slovenski poslanci so začeli obstruirati! Temu hinavcu pa odgovorite tako-le: Slovenski poslanci so obstruirali samo šest dni, namreč dne 4, 5, 8, 9, 10. in 11. novembra, kajti 12 je že sklep deželnega zbora zaradi državnega zbora. Deželni zbor pa zboruje že od 26. septembra, toraj že več ko en mesec. V tem času pa niso Nemci za Slovence nič storili. A Slovenci ne bi obstruirali tudi ne 4, 5, 8, 9, 10. in 11. novembra, ako bi hoteli Nemci res kaj dobrega storiti. Toda ker so Nemci dne 4. novembra vrgli vse za ljudstvo koristne predloge pod klop, ter začeli s proračunom, za to in edino le za to so slovenski poslanci začeli obstrukcijo! To je popolna resnica, ljubi »Štajerc«! Seveda ti jo prikrivaš, kajti sicer bi moral z nami vred zaklicati: Zivel, slovenski deželni poslanci!

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 8. nov. 1904.

Obstrukcija slovenskih poslancev.

Obstrukcijo v deželnem zboru so morali pričeti dne 4. novembra t. l. slovenski deželni poslanci. Nobenega za kmata koristnega zakona, kakor je lovski zakon, uravnava rek, podpore za vremenske neizgode, različna zavarovanja itd. še niso rešili nemški poslanci, a deželni proračun za l. 1905 so postavili na dnevni red seje tega dne. Če bi se rešil deželni proračun za l. 1905, potem je izvit slovenskim poslancem vse orožje iz rok in za njih volilce se nebi nič storilo. Zato je deželni odbornik Robič, preden se je začela ta proračunska razprava, podal sledečo izjavo: »Ker se še niso rešili velevažni predlogi, ki boje imeli velik vpliv na konečni uspeh našega proračuna, predlagamo, naj se obravnava v deželnem proračunu odstavi od dnevnega reda in se naj začne obravnava o drugih predlogih, ki zadevajo naš prosvetni in gmojni položaj.« Enako izjavo je podal tudi konzervativni poslanec Hagenhofer; neko zmedeno pa socij Resel. Večina se je temu upirala in pri glasovanju se je sprejel predlog večine, da se mora obravnava začeti, z 32 proti 28 glasovom.

Vsled tega so vlagali slovenski poslanci brez števila predlogov ter zahtevali, da se mora o njih glasovati po imenih. To glasovanje se mora v deželnem zboru dovoliti, če se zahteva. A vsak spremenjevalni predlog mora podpirati vsaj 10 poslancev. Toliko slovenskih poslancev se pa nahaja zdaj v deželni zbornici. Ko bi jih bilo samo osem, kakor do zdaj, bi se med obravnavo kakšne zadeve ne mogel podpirati nobeden predlog in bi bila obstrukcija nemogoča.

Prva seja z obstrukcijo je trajala od 10. ure predpoldne do pol 3. ure popoldne. Razprava je vsled tega obtičala. Ob 4. uri se je seja zopet otvorila. Slovenski poslanci so vložili zopet mnogo predlogov ter zahtevali glasovanje po imenih. Med tem so se začeli nekaki pogovori med raznimi strankami, da se začne zopet redno delo. Nemške stranke so preveč razburjene, da bi se hotele zdaj pogajati s Slovenci.

Slovenski poslanci nadaljujejo obstrukcijo. Nemško nacionalna večina se premalo ali skoro prav nič ne ozira na potrebe slovenskih prebivalcev na Spodn. Štajerskem. Koliko predlogov, prošelj in želja leži pokopanih v odsekih in ne pridejo v poštev v proračunu. Posebno vinorejski odsek bi se imel baviti z najvažnejšimi odloki za Spodnji Štajer! Zgornji Štajer ne rabi tega, ker se niti približno toliko ne bavi z vinorejo. Zato so sklenili slovenski poslanci v štaj. deželnem zboru preprečiti ali vsaj zavleči odobrenje proračuna za deželo Štajersko in to se jim bo tudi posrečilo. V nadaljevanju obstrukcije so bili poslanci tem bolj potrjeni, ker so dobili iz vseh krajev slovenske dežele brzojave — skupaj dosedaj nič manj kot 20 —, ki vsi prinašajo vesti, da ljudstvo odobrava obstrukcijo slovenskih poslancev v deželnem zboru.

Pred zaključenjem seje dne 8. t. m. je vložil poslanec dr. Dečko predlog glede uravnave Voglajne. Posestniki ob tem potoku prav britko občutijo škodo, ki jim jo povzroča Voglajna, ker preplavi najmanj enkrat vsako leto vso rodovitno dolino, uniči ali pa odnese vse prideleke in ustavlja promet vozov in pešcem. Predlog je zato s tem večjim veseljem pozdravljati, če bo le naduta nemška večina v štaj. deželnem zboru, ki nima srca za slovenske prebivalce, hotela kaj v ta namen storiti.

Poslanec Pirmer vpraša zaradi uporabe slovenskega jezika pri pouku veronauka na ljudski šoli v Studencih. Kakor se vidi iz interpelacije, smatra ta poslanec Avstrijo res popolnoma za barbarsko državo, kjer bi se s slovenskimi učenci niti slovenski ne smelo govoriti. Na tak način bi nas radi ugonobili. Bomo videli, kaj odgovori g. namestnik, na katerega se je poslanec mariborskega mesta s to interpelacijo obrnil.

Podpora za sevniški in kozjanski okraj.

Predlog poslancev Žičkar, dr. Ploj in tovarišev glede podpore za nekatere posestnike v okrajih Sevnica in Kozje:

Visoka zbornica! V tekočem letu je trpelo mnogo posestnikov ob hudourniku Sevnica v občini Zabukovje vsled trikratnega preplavljenja imenovanega potoka silno veliko škodo, ki trpijo radi tega veliko bedo. Največjo škodo je povzročilo tretje preplavljenje dne 18. oktobra 1904. Ne le samo otavo je voda oblatila, temveč mnogo rodovitne zemlje je voda odtrgala in odnesla.

Vsled mnogoterih vremenskih uim v letih 1903 in 1904 so tudi prebivalci občine Sevnica, kakor oni iz občine Presično v okraju Kozje v največji sili, kakor spričujejo dopisi dotičnih županov.

Slednjič prosi Janez Zmajšek v občini Prevorje, ki je pogorel 14. septembra t. l., za milostno podporo v svoji bedi. Žal, da ni mogel pravočasno zavarovalnici odrajtati letnega zavarovalnega doneska. Njegova tuzadevna zahteva se je odklonila.

Podpisani predlagajo torej: Visoki deželni zbor naj sklene: Prebivalcem v občinah Zabukovje, Sevnica, Presično in Prevorje, ki trpijo veliko bedo, naj se podeli iz deželnega premoženja primerna podpora.

V Gradcu, dne 26. okt. 1904.

Žičkar in tovariši.

Rusko-japonska vojna.

Vse kar je ukrenila Japonska zadnji čas, priča, v kaki stiski je. Srečni niso bili Japonci v ti vojski. Če bi jim bila sreča mila, ne smel bi biti Mukden v ruskih rokah, ne smela bi stati južno od Mukdena velika ruska vojska. Cela južna Mandžurija in Port Artur bi morala biti v Japonskih rokah. Potem bi se lahko reklo, Japonci so imeli lepe uspehe. Rusko mandžurijsko armado bi bili morali uničiti takoj v začetku, ko je še bila maloštevilna. Prijeti bi jo bili morali z vsemi silami, ne pa cepiti svoje moči v dva dela. Zdaj niso dosegli v Mandžuriji in ne pri Port Arturju nikakih uspehov. Vso svojo nemoč so pa pokazali Japonci pri Ljaojanu. Takrat so imeli priliko uničiti celo rusko armado, ki je stala pred njimi. Toda njihova moč je bila preslaba. Kako jim bo šlo, ko pride še druga ruska armada na bojišče!

Na suhem.

V Mandžuriji, kjer je nastal zadnje dni jako hud mrz, se še vedno ni nič spreme-

nilo. Obe sovražni armadi si stojita v utrjenih stališčih nasproti. Maršal Oyama je zahteval 70000 mož v ojačenje. Dve diviziji ste mu prišli na pomoč od Port Arturja. Tako ojačen hoče začeti prodirati proti Rusom. Ako Kuropatkin ni dobil dovolj novih moči, da bi se uspešno postavil nasproti, se bo počasi, trdovratno braneč posamezne postojanke, umikal proti Tjelinu. Svojo nalogo, odvrniti Japonce od Port Arturja, je izvrstno rešil. Ne le, da niso Japonci mogli poslati k oblegajoči armadi od mandžurijske armade pomoč, so celo sami rabili od nje pomoč. Poroča se, da se bo začela prava vojska še le, ko bo zbrana druga ruska armada na bojišču. Dozdaj ima Kuropatkin okoli 400.000 mož.

Na morju.

Baltiško brodovje je zapustilo špansko luko Vigo, kjer je zapustilo samo štiri ruske častnike, ki bodo zagovarjali dogodke pri Hulu. Na potu v Tanger, marokanska luka na afrikanskem obrežju, južno od Gibraltarja, se je približalo brodovju več angleških ladij. Ko so jih Rusi opazili, so se postavili v bojno vrsto. Nato so se angleške ladje oddaljile. Dne 5. t. mes. je zapustilo baltiško brodovje Tanger ter odplulo v neznano smer.

Tudi vladivostoško brodovje se pripravlja, da odpluje na visoko morje. V kratkem utegnejo dospeti važna poročila o njegovem delovanju. Javlja se, da je brodovje popravljeno in pripravljeno na odhod. Sumi se celo, da je brodovje že odplulo. To brodovje sicer nima več one brzine kakor prej, toda lahko moti prevažanje japonskih čet ter prisili admirala Toga, da odpošlje del svojega brodovja izpred Port Arturja.

Port Artur.

Čeravno so Japonci obljubili Port Artur svojemu Mikadu v dar na njegov rojstni dan dne 3. t. m. ter so to obljubo hoteli izpolniti na ta način, da so cele tedne prej trdnjavo napadali, je bilo vse zastoj. Trdnjava se hrabro drži in odbija vse napade tako, da še Japonci do zdaj niso dobili ne ene glavnih utrdb v svoje roke. Pri teh napadih so imeli Japonci vsak dan 300 ranjenih. Ker niso Japonci imeli pri utrdbah nobenih vidnih uspehov, so se v svojih poročilih bahali s tem, da so vse ladije, ki so v portarturški luki, od njihovih krogelj tako poškodovane, da so se potopile; samo ena ladija še baje plava v luki. Druga njihova poročila pa zopet pravijo, da namerava portarturško brodovje predno pade trdnjava vdreti iz luke, napasti Toga ter si pribojevati izhod. Kako se morejo brodovja, ki je že potopljeno, Japonci bati in ga stražiti? Lažnivo je torej njihovo poročilo. Ž njim hočejo samo nekoliko prikriti svoje neuspehe pri utrdbah.

Poročevalec »Raiterjevega urada« je brzojavil z dovoljenjem generala Steseljna iz trdnjave dolgo poročilo o obleganju trdnjave od meseca avgusta pa do 27. okt. Poročilo popisuje boje od dne do dne od tedna do tedna, kako so Japonci zdaj z večjo zdaj z manjšo silo napadali trdnjavo. Toda vkljub velikanskim izgubam si niso pribojevali nobenih znatnih uspehov. Najhujši so bili boji med 19. in 24. avgustom t. l. V teh dneh so zgubili Japonci 14.000 mož. Štiri sto topov je grmel tisti čas noč in dan proti ruskim utrdbam. Edini uspeh teh 6 dnevnih bojev je bil, da so si Japonci priborili postojanko Barujuzan. Od 24. avg. pa do 8. septembra so Rusi vsako noč naredili izpade ter pri tem potolkli japonske vojake, ki so delali jarke. Vsi ti boji so bili izredno ljuti. Japonci so se posluževali vsakovrstnih zvijač. Japonski pijonarji, ki so imeli nalogo prerezati ruske žice, so se naredili mrtve ter so potem, ko Rusi niso več pazili na nje, prerezali žice. Zlorabljali so tudi belo zastavo. Bližali so se z isto trdnjavi, med tem so pa začeli streljati. Vsled tega so bili Rusi zelo razjarjeni in niso prizanesli nikomur. V začetku so imeli Japonci samo topove po 4-7 palcev, koncem avgusta so dobili po 6 palcev in 14.

septembra so dobili po 11 palcev. Dne 17. sept. zvečer so napadli Japonci 203 metre visoki Numavkojama-grič. Te napade so nadaljevali tudi naslednje dni brezuspešno. Konec poročila pripoveduje o obstreljevanju trdnjave in ruskih izpadih do 27. oktobra.

Iz Čufa, kitajskega mesta južno od Port Arturja se poroča, da so bili boji od 29. oktobra do 2. t. m. hujši kakor vsi poprejšnji. Pri utrdbi Itschan so Rusi uničili cele japonske bataljone, ter odbili vse napade tudi pri drugih utrdbah. Japonci so zopet imeli grozovite izgube, čeravno niso skoro nič dosegli.

Na Japonskem

postaja vedno bolj tiho in otožno. Množica, ki se je prej rila po mestnih ulicah, čaka joča zmagovalnih vesti z bojišča, je izginila. Zginili so tudi slavoloki in zastave, ki so proslavljale zmage. Časopisi, ki so prej prinašali dolga poročila o japonskih zmagah, podobe, ki so kazale, kako premaga jeden japonski vojak pet ali šest ruskih, so postali malobesedni, podobe so izginile. V ožjih krogih se že slisijo obupne besede o izidu vojske, prejšnjega zaupanja ni več. Naznanilo o velikaški pojedini povodom padca Port Arturja je izginilo iz časopisov. Tudi višji krogi že sprevidevajo, da gre japonska slava k zatonu. Vsi Japoncem prijazni listi se ne ogrevajo več za nje, vrhutega so pa začeli japonski papirji in denar zgubljati veljavo. Samo en hud japonski poraz in Japonska pride na kant. Usodni trenotek se bo vedno bolj bližal, čim bližje bo prihajalo baltiško brodovje. Zadnje dni pa jim ne da spati vladivostoško brodovje, ki baje zopet vznemirja ladije v Japonskem morju, da pograbi kako prevozno ladijo. Četudi ni res, da je Skridlov iz Vladivostoka, pa strah je že Japonce.

Mikado je priredil dne 3. novembra ob priitki svojega 52. rojstnega dne pojedino, pri kateri je pozdravil tudi diplomatične zastopnike tujih vlasti ter obžaloval, da na vzhodu še vedno ni miru. Napil je na zdravje onih vladarjev, ki so zastopani tu po svojih zastopnikih. Belgijski poslanik, ki je izmed vseh diplomatov najdalje na japonskem dvoru, je čestital cesarju ter obžaloval, da vojska še ni končana. Mikado je nato dejal: »Tudi mi izrekamo svoje želje po miru (aha!) s tem večjim povdarkom, ko globoko ganjeni obžalujemo nesreče, ki jih je vojska povzročila v mnogih družinah ter vidimo tisoče plemenitih žrtev, ki se na obeh straneh bore z veliko hrabrostjo in neomejenim junaštvom ter prelivajo svojo kri.« — S teh besed se vidi, da je Japoncem že žal, da se začeli vojsko. Krivi so si pa tega le sami.

Politični ogled.

Novi poljedelski minister grof Buquoya (Bukoa) je bil 31. m. mes. predstavljen uradnikom poljedelskega ministrstva. Na pozdrav sekcijekega šefa barona Becka je odgovoril minister, da noče razviti nikaškega programa, ker je program v njegovi preteklosti. Skupno delovanje bo povzročilo, da bo poljedelsko ministrstvo varovalo poljedelske misli. Za svojo glavno dolžnost smatra, varovati koristi domačega poljedelstva in gozdarstva, koristi prebivalstva in pred vsem onega kmečkega stanu, ki se bori za svoj obstanek.

Nov pravosodni minister? V višjih političnih krogih se mnogo govori, da dobimo novega pravosodnega ministra. Dozdaj je opravljal ministrski predsednik dr. Körber opravke pravosodnega ministra, odkar je pred dvema letoma odložil prejšnji pravosodni minister Spensboden to službo.

Nemška podivjanost. V Inomostu, glavnem mestu na Tirolskem, je vlada ustanovila začasno pravoslavni oddelk vseučilišča z italijanskim učnim jezikom. Kajti Italijani, ki tvorijo skoro polovico prebivalstva na

Tirolskem, so zahtevali po vsi pravici svojo vseučilišče. To pa seveda ni ugajalo nestrpnosti Nemcev, ki ne privoščijo nobenemu narodu njegovih šol. Ko se je torej dne 3. t. m. otvoril italijanski pravoslavni oddelek, nahujskali so Nemci svoje dijake in mestno fakinažo, da je napadla italijanske dijake in italijanske goste, ki so prišli v Inomost k otvoritvi. V noči od 3. do 4. t. m. so nemški divjaki izvršili svoje črne nakane. Ko je zapustila večja družba Italijanov hotel »Pri belem križu«, kjer je shajališče Italijanov v Inomostu, jih je na cesti napadla velika tolpa Nemcev in jih začela grozovito pretepati. Italijani so bežali v hotel nazaj. Več tisoč Nemcev je sedaj napadlo hotel, v katerem je bilo 120 Italijanov. Nemci so hotel oblegali in ga skušali s silo vzeti. Položaj je bil za Italijane obupen. V trenutku največje nevarnosti so začeli torej Italijani streljati iz revolverjev. Pri tem so ranili šest oseb. Zdaj je še le bil ogenj v strehi. Policija je komaj skrivaj odpeljala in rešila Italijane. Ko so vdrli Nemci v hotel, so razdejali vse, kar jim je prišlo v roke. Pa s tem še ta razdivjana nemška tolpa ni bila zadovoljna. Drli so v svoji slepi strasti naprej ter pobili in opustošili na potu vse kar je bilo italijanskega: italijanske napise, gostilne, pobili okna italijanskim profesorjem in uradnikom. Slednjič so znosili svojo jezo nad poslopjem, kjer je bilo novo italijansko vseučilišče. Razbili so vrata, vdrli v poslopje ter razbili vse, kar jim je prišlo v roke in kar je bilo sploh mogoče razbiti. Klopi, omare, peči in drugo pohištvo so razbili in kosce zmetali na ulico. Zunaj pa je druga nemška tolpa vsak kosček, ki je priletel iz hiše, pozdravila z groznim hajlanjem. Policija ni mogla nič opraviti, moralo je priti vojaštvo na pomoč. Toda tudi pred temi se niso umaknili Nemci. Metali so na vojaške kamenje in to s tako silo, da so bili slednjič vojaki prisiljeni, rabiti bajonet. Pri tem je bilo več razgrajčev ranjenih, eden izmed njih zelo težko, da je še isto noč umrl. Množica še tudi dalje ni dala miru, ampak je še razbila okna stotniku, ki je poveljeval vojaške, namestniku in drugim veljavnim osebam. Tako izgleda ta slavna »kultura« mogočnega sosednega naroda, katero hvali »Štajerca«. Ti Nemci so bili hujši kakor divjaki. Divjaku se ne zameri če je divji, ker se ni nikoli nič učil, toda, da so olikani nemški meščani tako zdvijani, tega je krivo samo strastno sovraštvo do vsega, kar ni nemško. Povdarjati se mora, da Italijani niso dali nobenega povoda za nemire, temveč so začeli Nemci besneti le vsled svoje narodne nestrpnosti! Radovedni smo, kako bo vlada postopala.

Nemški dijaki proti slovanskim. Vsled dogodkov v Inomostu se je polastila tudi vsenemskih dijakov v drugih mestih podivjanost, da so začeli hruliti proti vsem kar ni nemškega. Tako so v Gradcu naredili dijaki nemire, katerim se je pridružila poulična fakinaža, ki je z dijaki na čelu napadla neko italijansko prodajalno s kamenjem. Druge italijanske prodajalne so pa med tem zaprle. Pri zborovanju na vseučilišču so ti nemški divjaki (pa ne dijaki) zahtevali, naj se slovanski dijaki izključijo od vseh podpor. Na tak grd način, ki je pa popolnoma sličen onemu v Inomostu, hočejo ti ljudje dati duška svoji tevtonski jezi. Tudi na Dunaju so napovedali nemški »burši« vsem nenemskim dijakom sovraštvo in preganjanje. Nekatere posamezne slovenske dijake so vrgli iz vseučiliščne avle. S tem so hoteli pokazati svojo nemško nestrpnost, ki črti vse, kar ni nemškega. Ta nemška oholost presega že vse meje. Akoravno ni v Avstriji niti ena tretjina nemških prebivalcev, čez dve tretjini pa nenemskih, vendar ta peščica Nemcev komandira s pomočjo nemške vlade celo Avstrijo. Iz vseh izgrediv, katere so povzročili dogodki v Inomostu se vidi, kakšno komedijo si upajo Nemci uprizoriti, če jim ni kaj po volji. Da pri tem poškodujejo tujo imetje kakor roparji, to jim ni mar. Saj vedo, da se jim nič ne zgodi

Bulgarija in Srbija. Te dni je obiskal srbski kralj Peter I. bulgarskega kneza Ferdinanda v Sofiji. Vladarja sta se pozdravila prav priščno. Ljudstvo ju je burno pozdravljalo. S tem je srbski kralj vrnil bulgarskemu obisk. Upamo, da se bosta s tem približala bratska naroda in da se bo med njima razvilo prijateljsko razmerje, katerega smo pogrešali od bitke pri Slivnici, kjer so bili Srbi vsled krivde nesrečnega kralja Milana od Bolgarov tepeni. Takratno vojsko je srbski kralj Milan brez vsakega vzroka začel ter je prejel s porazom tudi zaslužen plačilo. Če se bosta naroda zblížala, bo to tudi vplivalo na turški Balkan, kjer vlada hudo sovraštvo med obema narodoma, namesto da bi se bratski podpirala v boju proti Turčinu.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Razne novice.) Tukajšno trirazredno šolo so razširili v štirirazredno. Dosedanje nadučiteljevo stanovanje so spremenili v šolsko sobo, za nadučiteljevo stanovanje so pa postavili novo, lično hišo na šolskem vrtu. Novo hišo in stanovanje so 2. novembra blagoslovili. Kot četrta učna moč je prišla k Sv. Trojici učiteljica gđ. Dezimira Dolžan iz Stopič na Dolenjskem. — Trojiška fara je priredila dne 3. novembra slovesno jubilejno procesijo k Marijini cerkvi v Negovo. Spremljali so jo trije domači gospodje duhovniki. Udeležba je bila velika. Jako lepo so peli trojiški pevci med službo božjo, vsa čast jim. — Tudi v Slov. gor. so začeli ljudje vedno bolj in bolj žganjico piti. Dokaz za to vam je, da je nek krčmar v Slov. gor. preteklo leto sam 24 polovnjakov žganjice iztočil, oziroma špirita in vode, tako imenovanega »kožuha«. In to v vinskem kraju! Nasledki so naravni: Pijančevanje, pretepi, razuzdanost, hiranje moči.

Iz Vidma. (Naše občinske volitve) ne dajo spati neki tukajšnji siroti. Sirotej je na Vidmu vsled znanih goljufij zgubil vse zaupanje; pa »Štajerca« in »Slov. Naroda« sta ga z veseljem sprejela v svojo službo. In tako »farba« to človeče obadva lista; vsaj drugega dela nima. »Štajercu« naznanja, da so se volitve vršile 20. oktobra in da je zmagala Žičkarjeva stranka; »Slov. Narodu« pa, da so bile 24. oktobra in zmagale »Žičkarjeve verige.« Obojno poročilo je izmišljeno. Volitve se niso vršile ne 20. in ne 24. oktobra, ampak 29. oktobra. Nesrečnim bralcem »Slov. Naroda« poroča tudi o nekem kompromisu, ki so ga baje kmetje ponudili pred volitvijo dekanu Žičkarju. Zopet vse zlagano. Kar ta tako imenovani kompromis zadeva, je pač dopisun »Slov. Naroda« morda slišal nekaj o tem zvoniti. Resnica je le, kolikor nam je znano, da je prišel nekdo h g. Žičkarju, pa ne kmet, ter mu nasvetoval, naj se sprejmejo med občinske odbornike vsi videmski nemškutarji in liberalci, med njimi tudi sicer pošten mož, ki pa je trd Nemec in protestant in se je še le pred kratkim naselil na Vidmu. Ta posredovalec med tako imenovanimi »kmeti« (?) in Žičkarjem pa še slednjemu ni hotel ali ni smel povedati, od koga je bil poslan. Ko bi poročevalec »Slov. Naroda« imel le nekoliko možganov, bi lahko spoznal, da na tak način se ne ponuja »kompromis«, če se niti ne ve, s kom se naj sklepa. Slednjič se še enkrat dopisun debelo zlaže, ko pravi, da je bilo izvoljenih 14 naprednih mož in 4 klerikalci. Resnica je tale: V tretjem razredu so bili izvoljeni trije od štajercijancev nasvetovani možje in 2 od slovenske katoliške stranke nasvetovana. Razložek glasov je celo neznaten. Za šestega odbornika se je zrebalo, ker sta imela Matija Golob (Štajercijanec) in Miha Planinc (od katoliške stranke) enako število glasov. Zreba je odločil za Matija Goloba. A takoj po volitvi je naznanil Franc Planinc iz Libne, katerega je volila Štajercijančeva stranka v odbor, med tem ko je on glasoval za naše može, da se ne bo nikdar

pridružil liberalcem, če so ga tudi ti voili. Tako so v 3. tjem razredu trije odborniki naši, trije nasprotni. V drugem razredu je bilo izvoljenih vseh šest mož, nasvetevanih od naše stranke; v I. razredu so izvoljeni nekateri — a ne vsi — pristaši »Štajerca«. Iz tega sprevidite, da so se dopisniku »Štajerca« in »Slov. Naroda« popolnoma zmešali možgani, tako, da več ne ve, da je tri in šest devet, ne pa štiri. Smo radovedni, kaj bo to človeče še vse dopisovalo po svetu. Gospod dekan Žičkar se gotovo tudi lepo zahvaljuje za nasvet, ki mu ga ponuja »Narodov« dopisnik, da naj on gospodari v cerkvi, davkoplačevalci pa v občini. Radi bi znali, koliko davkov kaj ta dopisnik plačuje?

Iz slovenjebistriškega okraja. G. Jožef Svetlin, nadučitelj v Poljčanah, trdi v svojem popravku z dne 21. vinotoka t. l., da ni agitiral za Stigerja. Ako mu verujemo, potem je pa vendarle čudno, da se je ob času volitev ravno nasprotno javno govorilo. Nadalje trdi, da ne preganja učiteljev, ampak da zahteva samo to, kar zahteva tudi šolski zakon. Vprašamo ga: Ali zahteva šolski zakon vposiljati neresnične tožbe o podrejenih mu učiteljih na okrajni šolski svet? Ali je prav, nekatere tovariše tožiti, drugim pa spregledati reči, ki se nikakor ne vjemajo s šolskimi postavami? Ali ni tako počejanje naravnost proti šolskim zakonom? Nadalje nam g. Svetlin v svojem popravku razodeva javno skrivnost, da so mu sedanje slov. in nemške šolske oblasti poslale že 6 pismenih pohval, in iz tega sklepa, da so mu naklonjene. Tempi passati — minoli časi —, o katerih naš dopis ni govoril! Res je, da je pred davnim časom kot nadučitelj v Makolah — ali po pravici ali ne, tega nečemo preiskovati — prejel nekaj pismenih pohval od takratnih šolsk. oblasti; a res je tudi, da kot nadučitelj v Poljčanah takih pohval ni več prejel. Neradi omenimo to, toda g. Svetlin nas s svojim popravkom sili k temu. Neresnično je tudi, da nasproti učiteljici gđ. Ivanki Kralj ni propadel na celi črti, češ, da je bil pri okrajni sodnji popolnoma oproščen. Vsled pomankljive obravnave, proti kateri je takoj ugovarjal pravni zastopnik gđ. Kralj, bil je g. Svetlin res oproščen, toda pri prizivni obravnavi v Mariboru je na celi črti propadel. G. Svetlin se je najbrže spodtikal nad besedo »na celi črti«; toda vprašamo ga: Ako bodo Japonci vkljub nekaterim sedanjim zmagam slednjič le premagani, ali se ne bode reklo, da so bili poraženi na celi črti? Saj bi se drugače o zmagi sploh ne mogle govoriti! Slednjič nas zagotavlja g. Svetlin, da se ne bode poboljšal, ker se ne čuti dolžnega. Odkritosrečno rečeno, da obžalujemo ta njegov sklep; zakaj ako ostane pri tem, potem še tudi nadalje ne bode na naši šoli zavladala ona zastopnost in oni mir, ki je neobhodno potreben za njen resnični napredek. — Prijatelj sole.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mladeniški shod na Homeu. Na zahtevo mladeničev v slovenjegraškem okraju se vrši v Šmartinu pri Slovenjgradu dne 20. t. m. mladeniški shod. Predpoldan je ob 10. uri cerkveno opravilo na Homeu. Potem odkorakamo skupno na zborovališče v Šmartin. Tamkaj mladeniški shod. Po večernicah bo bralno društvo mladeničem v čast priredilo gledališčno predstavo. Mladeniči slovenjegraškega okraja, skrbite, da pride sleherni mladenič na shod!

Poročila se je učiteljica pri Sv. Antonu v Slov. gor. gđ. Pepica Stuhec, s tamošnjim učiteljem g. Antonom Vogrincem.

S pošte. Prestavljeni so: poštni pomožni

uradnik Jožef Lakner iz Maribora v Lipnico, Rikard Fasching iz Pragerskega v Spielfeld, Karel Binder iz Grobeinega v Maribor.

Mariborske novice. Soprega trgovec Walza v Dravski ulici, gospa Marija Walz, je umrla dne 4. t. m. 56 let stara. — V noči od 3. na 4. t. m. ob pol 12 je začelo goreti v usnjarni tvrdke Stark. K sreči ni bilo vetra ter je bila požarna bramba takoj na licu mesta, sicer bi bila v nevarnosti cela Usnjarska ulica. Ogenj je naredil za 20.000 kron škodo.

Slovenski uspeh! En uspeh so že dosegli slovenski poslanci z obstrukcijo. Dosegli so, da se je včeraj razpravljalo o lovskem zakonu in da se je zakon tudi sprejel. Ako bi ne bilo obstrukcije, bi ta zakon gotovo še ne prišel na dnevni red. Ornig, Stiger in Stallner se vsled slovenskega uspeha kisló drže! Oje!

Novi lovski zakon se je včeraj, dne 9. t. m. v deželnem zboru sprejel. Slovenski poslanci te razprave niso obstruirali. Sploh so dali zagotovilo, da nočejo nobenega gospodarskega predloga obstruirati, ampak nasprotno, oni hočejo gospodarske predloge, in samo zato obstruirajo, ker večina noče o takih predlogih nič vedeti, ampak razpravlja o proračunu.

Slovenski poslanci nadaljujejo obstrukcijo v deželnem zboru. Deželni glavar postavlja dan za dnevom proračun na dnevni red, pa nobenega drugega predmeta, akoravno je takih dovolj! Še le danes je na videz proslil grof Kotulinski deželnega glavarja, da ta naj odredi posebno večerno sejo in postavi na dnevni red razpravo o lovskem zakonu. Poslanec Robič je pri tej priliki spet izjavil v imenu slovenskih poslancev, da je namenjena obstrukcija slovenskih poslancev edino le zoper posvetovanje o proračunu, da bodo tedaj slovenski poslanci pustili, da se deželni zbor posvetuje in da sklepa v posebni seji načrtu lovskega zakona. Robič je še izrecno pripomnil, da naj deželni glavar na dnevni red večerne seje postavi še druge predmete, važne za gospodarske ali kulturne potrebe, da tem slovenski poslanci ne bodo delali nikakih ovir. G. deželni glavar tega nasveta ni hotel upoštevati; postavil je na dnevni red včerajšnje večerne seje dne 9. t. m. kot prvo točko »lovski zakon«, kot drugo pa proračun za l. 1905. Nemška večina in glavar ne marajo odnehati, slovenski poslanci pa odnehati ne smejo in tako bo moral ces. namestnik deželni zbor štajerski odgoditi! Največji nasprotniki slovenskih zahtev so spodnještajerski nemški poslanci!

Ornig, Stiger, Stallner, Moscon v deželnem zboru najbolj nasprotujejo, da bi se postavili na dnevni red gospodarski predlogi, katere želijo slovenski poslanci za Spod. Štajer. Slovenski poslanci pa bodo tako dolgo obstruirali, da se mora začeti v deželnem zboru razpravljati o gospodarskih vprašanjih.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Sedaj imamo v občini občinske volitve pred durmi. Može volilci, pridite na dan volitve ter si volite prave moze v občinski odbor, kateri bodo skrbeli za pravi red v občini, za znižanje občinskih doklad, za zboljšanje občinskih cest itd. Naše ceste so potrebne, da se v prihodnjem letu popravijo. Sedaj je tako blato, da uboga živina do kolen gazi po njem; tudi človeku se ni mogoče izogniti. — Milo so zapeli zvonovi dne 31. vinot. Francu Njivar, kovaču, ki je umrl v 56. letu svoje starosti. Na vernih duš dan smo ga spremili k večnemu počitku. Zapustil je ženo in 6 otrok. Pretresljivo je bilo videti, ko je vseh šest otrok sprejelo na dan pogreba za pokojnega očeta sv. zakramente. Gospod župnik so se spominjali pri odprtem grobu pokojnega ter ga priporočili v molitev. N. v m. p.!

Okrajni zastop gornjeradgonski. Dne 6. t. m. so otvorili luteranski pastori svoje pokopališče pri Sv. Petru pri Radgoni. Te slavnosti se je udeležil tudi načelnik okrajnega zastopa gornjeradgonskega, gospod orehovski Bračko. Ali je gornjeradgonski okraj luteranski, da pošilja svoje zastopnike k luteranskim cerkvenim slavnostim? Ali se ne bodo vzdramili volilci iz gornjeradgonskega okraja ter vrgli pri prihodnjih volitvah zastop, kojega načelnik hodi k luteranom?

Umrli je na Pragarskem posestnik in železničar v pokoju Anton Berdnik v 65 letu svoje starosti. N. v m. p.!

Na Gornji Polskavi se je naselil nov zdravnik, dr. Anton Klasinc, ki ordinira od 8.—12. dop. in od 3.—5. popoldne.

Makolske premogokope bo zopet odprl pl. Lapp. Makolski premog je edini za kovače in najboljše kakovosti, s kat rim se da le oni v Harbunu v Šleziji meriti. Večje množine so se našle na posestvu g. I. Kosija, kjer ga je odkrila letošnja povodenj.

Pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža bil je gosp. Anton Janežič, župan in posestnik v Brebrovniku, izvoljen minolo nedeljo načelnikom krajnega šolskega sveta. Bog mu daj krepost, da bode deloval uspešno v korist šole in slovenske mladine mnogo let, kakor obče čislani, nepozabni njegov prednik.

Stoperce pri Rogatem. V zadnji štev. »Slov. Gospodarja« je bilo brati v dopisu iz Stoperce, da so nekemu gospodarju v Stopercih hudobne roke poškodovale 17 lepih dreves in brajde. Ta gospodar pa ni nihče drugi kakor g. župnik, ker v njegovem sadonosniku se je zgodila ta velika škoda. In te hudobne roke že dolgo škodujejo in spakujejo pri cerki in okoli farovža. Tako so n. pr. take hudobne roke letos meseca julija popipale na župnikovi njivi cele vrste zelenega fižola, vzele raz farovške kuhinje isto noč veternice (polke) jih zanesle na stran in jih na kosce zdobile. Meseca oktobra so uničile hudobne roke 16 najlepših dreves s tem, da so na deblu okoli in okoli obe skorji do lesa izrezale in nekaj debelih trt na brajdah prerezale. Tudi pri poprejšnjem g. župniku te hudobne roke niso mirovale. Enkrat so zabile v vrata na kor debelo železo, da jih ni bilo mogoče odpreti; drugokrat so pojedle iz orgelj nekaj piščalk, da ni bilo mogoče orgljati; tretjokrat so pa te hudobne roke strle med župnikovo sv. mašo okno na župnikovi spalnici in nametale v sobo debelo kamenje. Daj Bog, da oi enkrat te hudobne roke in pa tudi pravi povzročitelji vseh teh hudobij prišli pravici v oblast! Ker vsak človek, ki gre mimo po okrajni cesti ter vidi ta poškodovana drevesa, preklinja tistega, ki dela toliko škodo na nedolžnem drevesu in toliko sramoto celi župniji.

Nesreče. Iz Dedonjec pri Radgoni se nam poroča, da se je 4leten fantič Andr. Zemljich dne 17. m. m. zelo močno opekel. Mati je odšla na njivo ter pozabila zakleniti užigalice. Otrok je prišel do užigalic ter jih igranje užigal. Pri tem si je zažgal obleko, ki mu je cela zgorela. Zaradi tega se bo morala mati zagovarjati pred sodnijo. — Iz Save blizu Trbovelj so potegnili žensko truplo. Ponesrečeni je ime Karolina Šuštar in je žena krojača v Zagorju.

Celjske novice. Cerkovnik v mestni župni cerkvi je prijel 13letno Metodijo Dobovišek v trenotku, ko je ukradla cerkveni nabiralnik za denar. Mlado cerkveno tatico je izročil policiji. — Celjski mestni očetje so pozdravili z brzojavko svoje somišljenike v Inomostu, ki so na enak način napadli Italijane kakor celjski Nemci pred par leti Slovence.

Iz Brežič se nam poroča: Tukaj se še vedno nahaja dosti ponarejenega denarja med ljudstvom. Zadnjega minolega meseca je hotel posestnik Jožef Ogeret iz Podgorja plačati v davkariji z ponarejenim denarjem. Bil je takoj

aretiran. On pravi, da je denar dobil od nekega vinskega trgovca. Tudi na pošti je nekdo plačal z ponarejenim denarjem. Toraj previdnost pri sprejemanju denarja! — V Rigoncah je zgorela dne 4. t. m. hiša Ivana Poloviča. Goreti je začelo v gospodarskem poslopju. Škoda je velika, ker je zgorela tudi vsa spravljena krma in živila. — Ključavničar Wutt se je dne 5. t. m. v svojem stanovanju obesil. Bil je 30 let star in neoženjen.

„Zabavna knjižnica“ za slovensko mladino. Izšel je nov, 12. zvezek te koristne knjižnice za slovensko ljudstvo. Cena zvezku je 30 vin.

„Ričmanje“. Ravnokar je izšla v zalogi »Novega lista« v Trstu knjižica, ki opisuje v pravi luči ričmanjsko vprašanje. Kdor se torej hoče o tej zadevi nepristransko poučiti, naj si naroči to knjižico. Velja 20 vin., s pošto 25 vin.

Svarilo za izseljence. Po poročilu ministrstva za notranje zadeve skušajo razni agentje prirobti izseljence kot delavce v premogokope v državi Ekvador v Južni Ameriki. Ker pa nima v dotični državi Avstrija nobenega konzula in ker ni nobenega poročila o delavcih, ki so že tja odšli, svari vlada pred izseljevanjem v državo Ekvador.

Cerkvene stvari.

Duhovne vesti. Čast. gosp. Friderik Horvat, provizor v Št. Lovrencu nad Mariborom, je imenovan župnikom istotam. Kot kaplan je nastavljen č. g. Franc Mandeliček pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Vabilo. K odborovi seji družbe duhovnikov lavantinske škofije dne 14. novembra (v ponedeljek) ob pol 4. uri popoldne uljudno vabi preč. gg. odbornike predsedništvo.

Brinjeva gora. Tukaj se je, kakor znano, dne 8. septembra letos ljubko vršil »mladeniški shod« za dekanijo Konjice. Na istem prostoru se je pa dne 6. novembra nepričakovano vršil in lepo izvršil nekaj »dekliški shod.« Dekleta »Družbe Marijine« na Frankolovem so bile namreč sklenile, da bodo na zahvalno nedeljo, t. j. v nedeljo po prazniku Vseh Svetnikov, obiskale Mariji posvečeno cerkev na Brinjevi gori. O tej nameri so zvedele dekleta »Družbe Marijine« pri Sv. Kunigundi in one v Zrečah. A glej! Minolo nedeljo so se družbenice frankoljske in zreške zbrale v župnijski cerkvi ob Dravinji. Odtod so se v procesiji napotile na omenjeno goro. Sem so v svetišče Marijino za njimi prišle, tudi v procesiji in deloma v belini, s svojo zastavo dekleta od Sv. Kunigunde. Med sv. mašo so družbenice pristopile k sv. obhajilu. Po končani službi božji pa, ko so se nekaterniki sli telesno pokrepčat v bližnji šotor, so mladenke zunaj istega okoli družbene zastave vse hvale in pohvale vredno vprizorile nedolžno veselico za sebe. V naglici se je za silo priredil govorniški oder. Tu je podprednica družbenega oddelka v Zrečah pozdravila danes na goro došle sestre iz sosedstva. S primernim pozdravom, oziroma podukom se je oglasila ena odbornica od Sv. Kunigunde. Potem smo pošlušali še zaporedoma dve deklamatorici. Vsebinsa naukov sukala se je okoli Marije in njenih posnemanja potrebnih čednostij. Za govori se je razlegalo nabožno petje. Zanimivemu kratkočasenju je konec naredil zvon, ki je vabil k popevanim litanijam. Iz cerkve so se dekleta rožni venec moleč razvrstile v procesijo, skupno gredoč do križa ob rebru Brinjeve gore.

Društvena poročila.

Dijaški kuhinji v Ptuj so s početkom šolskega leta 1904/5 darovali p. n. gg. dobrotniki: kaplan Kociper Jan. v Ljutomeru 10 K, dr. Jurtela v Ptuj 20 K, Zelenik 20 K, Arnuš 1 K, Slavinec 2 K, vikar A. Kolarič 10 K, Zupančič 2 K, Gril Ant. 2 K, prost J. Fleck 20 K, Senčar 2 K, dr. Horvat 20 K,

mestni kaplan F. Psunder 5 K, Mahorič Fr. 1 K, Pavlovčan za kruh sv. Antona 5 K in dr. Gregorec 1 K, g. Menhart, administrator pri Vel. Nedelji 4 K, tri neimenovane v Ptuj 6 K. — Mesečno pa darujejo p. n. gg.: dr. Brumen, prof. Cilenšek, dr. Komljanec, P. Lucij Selinšek, Toplak in o. Peter Žirovnik po 2 K. — Havelka, Koje, Kupič, Lončarec, Lorber, Pinterič in dr. Stuhec po 1 K. — Prisrčni »Bog plati!«

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše bralno društvo je priredilo v nedeljo, dne 23. m. m. veselico s petjem, tamburanjem, deklamacijo, slavnostnim govorom ter gled. predstavama: »Dve materi« in »Doktor Hribar«. Vse točke vzporeda obnesle so se vrlo dobro, za kar gre hvala društvenemu vodstvu, obema zvezama, slavnostnemu govorniku č. g. Gomilšek, požrtvovalnosti č. g. kaplana Štuha, marljivemu pevovodju g. Kocbeku, dobro vežbanemu pevskemu in tamburškemu zboru, spretnim diletantom, g. Korošaku za prepustitev ute in sploh vsem, ki so k vspehu pripomogli, bodisi gmotno, bodisi moralno. Počastilo nas je obilo domačega občinstva, kakor tudi mili gostje od Sv. Jurija v Slov. gor., od Sv. Benedikta, od Sv. Petra pri Radgoni, od Kapele, od Sv. Križa itd. Tudi prosta zabava pri g. Kreft je bila izborna. Vsem torej lepa hvala! Na svidenje drugič!

Iz Slovenjgradca. Pretečeno nedeljo se je vršila v prostorih Narodnega doma tombola za uboge šolarje. Občinstvo je pokazalo, da razume, zakaj se priredi tombola. Ljudi je došlo toliko, da so bile vse sobe polne. Pa saj je tudi bilo veselo, ker tako lepih dobitkov ni na vsaki tomboli. Iskrena zahvala vsem darovalcem. Za zabavo so skrbeli mladeniči tamburaši iz Starega trga.

Gospodarske drobtinice.

Gnojenje travnikov z umetnimi gnojili. Na nekem posestvu pri Pragi so napravili ta-le poskus: Izmerili so dve parceli po 10 arov. Eno parcelo so pustili negnojeno, a drugo so pa pognojili z umetnimi gnojili in sicer s 66 $\frac{1}{3}$ kg Tomaževa žlindra, 66 $\frac{1}{3}$ kg kajnita in 3 $\frac{1}{3}$ kg čilisalpetra, (ki pa ni ravno potreben). Po košnji se je pokazalo, da je vzrastlo (zračunjeno na hektar) na nepognojenem 750 kg sena, na pognojenem 1500 kg, otave na nepognojenem 500 kg, na pognojenem 1500 kg, skupaj na nepognojenem 1250 kg in na pognojenem 3000 kg. Na gnojeni parceli je bila torej košnja skoro dvakrat tolika. Če nadalje računamo vrednost krme, kar se je je več pridelalo, seno à 9 h kg stane 750 kg 67-50 K, otavo à 8 h kg stane

1000 kg 80-00 K, skupaj 147-50 K. Vidimo torej, da nam je pognojeni hektar dal 147 K 50 v več kakor nepognojeni. Ako odračunimo stroške za navedena gnojila 80-66 K, ostane nam še vendar čisti dobiček 66 84 K. Dostaviti bi se bilo, da umetni gnoj (Tomaževa žindra in kajnit) vzboljša našo krmo, ker pospešuje v prvi vrsti rast detelj. Raztrosi se najbolje pred snegom in deluje več let. Slovenski živinorejci, napravite si jednake poskuse in računajte zraven. Zdaj v jeseni lahko pogrešate nekaj grošev, saj vam bodo po letu, če Bog da, prinesli na travniku lepe obresti. Živinski gnoj in gnojnico pa itak lahko bolj s koristjo uporabite na njivah. — Zidek.

Društvena naznanila.

Kmetijsko bralno društvo v Št. Lovrencu nad Mariborom priredi dne 20. listopada 1904 v gostilni »pri jelenu« zabavni večer z igro »Rastresenca«, burka v enem dejanju. Po igri prosta zabava. Začetek ob 6. uri zvečer.

Dekleta iz Starega trga pri Slovenjgradcu prirede v nedeljo, dne 20. t. m. velezanimivo in poučljivo igro »Lurška pastarica« v prostorih Narod. doma v Slovenjgradcu. Začetek ob 3. uri pop. Čisti dobiček je namenjen za šolsko božičnico. K prav obilni udeležbi vabi vljudno krajni šolski svet.

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici ima izvanredni občni zbor v svrhu razgovora o društvenih prostorih v nedeljo, dne 20. t. mes. ob pol 8. uri zjutraj v šoli. Za slučaj nesklepčnosti pa se skliče tem potom v smislu točke 13. društ. pravil drugi občni zbor, ki se vrši uro pozneje ter sklepa ne glede na število navzočih. Z ozirom na zelo važne zadeve, ki pridejo na razgovor, se prosi prav obilne udeležbe.

Čitalnica v Slov. Bistrici vabi na svoj redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 13. listop. 1904, ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnika, blagajnika, knjižničarja in rač. preglednikov. 3. Volitev novega odbora. 4. Določitev časopisov za prihodnje leto. 5. Sprejem novih udov in dražbanje časopisov. 6. Razni nasveti in predlogi. Društveniki naj se zborovanja udeležijo polnoštevilno. Gostje dobrodošli. Ako zbor ne bi bil ob določenem času sklepčen, vrši se eno uro pozneje zborovanje ob vsakem številu udov. Po zborovanju prosta zabava.

Novo ustanovljena pežarna bramba na Polzeli ima svoj ustanovni in prvi občni zbor v nedeljo, dne 13. t. m. ob 9. uri dopol. v občinski pisarni na Polzeli. K obilni udeležbi vabi vljudno začasni načelnik.

Kmetijsko društvo na Stari cesti priredi v nedeljo, dne 20. novem. popoldne po 5. uri tombolo v gostilni g. Vrabla na Kamensčaku.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem priredi dne 20. novem. v čitalničnih prostorih občno zborovanje, pri katerem bo predaval potov, učitelj gosp. Jelovšek o živinoreji. Nato bo zborovanje in pouk. K obilni udeležbi vabi odbor.

Na Ptujsko goro dne 20. novem. t. l. l. Bralno društvo priredi ta dan ob 5. uri popoldne v gostilni gospe Jagodič društveno veselico. Predstavljalji se bosta igri »Jeza nad petelinom in kes« ter »Vaški skopuh«.

Nastopi tudi govornik, domači mešan pevski zbor in tamburaši iz Hajdina. Na svidenje torej na Ptujski gori dne 20. t. m.!

Za družbo sv. Cirila in Metoda so od 1. okt. do 31. okt. 1904 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Podružnica za Ljutomer in okolico 100 K, dr. Jos. Vrečko 10 K, Dragotin Dolenc 1 K, Miha Kalan 1-20 K, Ivan Zupan v Žalcu po g. Opatu položeno stavo 20 K, Iv. Rebek v Celju v veseli družbi v Zabukovškem vinogradu nabranih 9 K, za mladinske spise 39-10 K, za družbin kolekar za l. 1905 140-20 K, za »narodni kolek« 1546 K.

Listnica uredn. Sv. Lenart pri Slovenjgradcu: Brez podpisa, v koši! — Moravce: To novico smo že prinesli! Pozdrav! — Luče pri Ljubnem: Nočemo več o tej stvari govoriti! — Sv. Miklavž pri Slovenjgradcu: Ali je novi odbor naroden ali ne? Še le če to vemo, se lahko odločimo.

Loterijske številke

Gradec 5. novemb.: 74, 78, 17, 85, 50.

Dunaj 5. novemb.: 15, 26, 45, 37, 53.

Zahtevajte

v svoj gosti vadij

pristno Kathreinerjevo

Knelpovo sladno kavo

sem v svojih s varstveno znanbo
kupnika Knelpa in s kmetom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih poskusov.

64.11/2

Kupajte

NARODNI KOLEK!

Svarilo.

Podpisani izjavlja, da bo vse one, ki raznašajo o njem zaradi Hočneresnične, obrekovalne stvari, tiral pred sodnijo, da dobe za svoje laži zaslužen kazni. — Sv. Lovrenc v Slov. gor., dne 4. nov. 1904. 772 1-1 **Franc Plohl.**

Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Vsega zdravilstva

dr. Anton Klasinc

ordinira od 15. novembra naprej na **Gornji Polskavi** in sicer od 8.—12. predpoldne in od 3.—5. ure popoldne.

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster

✕ v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12—10

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 r.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Največja in najcenejša
domača slovenska
eksportna trdka ur,
zlatnine in srebrnine.
Priznано dobro blago!
— Žepne ure so pravega
švicarskega izdelka.

145 5-8

H. Suttner
urar v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in ratančno idočih pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Opomba: Da je moje blago **zares fino** in **ure zanesljivo idočje**, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. — Kdor hoče dobro idočo uro kupiti, naj se zaupno obrne na mojo trdko.

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad **več tisoč suho cepljenih trt** na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis: 12.000 žlahmina bela in rudeča. 10.000 Laški rilček. 4.000 Silvanec zeleni. 4.000 Šipon rumeni. 4.000 Burgundec beli. 3.500 Nemški rizling. 1.500 Traminec. 600 Rulandec. 400 Kraljevina.

Cepljene na Rup. Montikolo: 1.500 Laški rilček. 1000 Silvanec zeleni.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po **160 K tisoč komadov**. Na vsakih 100 kom. cepljenih trt dam 20 komadov II. vrste brezplačno. To je na 1000 trt 200 kom. trt. Divjake od R. Portalis prodajam po **20 K tisoč kom.**

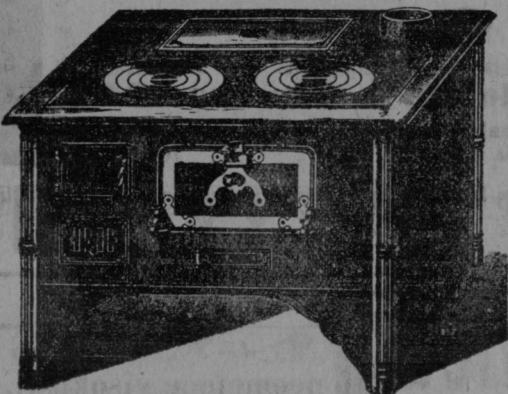
Kdor naroči najmanj 1000 kom. cepljenih trt, dobi jih 5% ceneje. Pri naročilu ni treba znamke za odgovor pridejati. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote. **Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.** Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. Naročila za spomlad pa dokler bo kaj zaloge. 703 10-6

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Pošta Juršinci pri Ptuj.

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič CELJE

Bogata zaloga poljedelskih strojev, posebno sedaj

slamorenice
kotlov za žganje kuhati

in vseh drugih v železniško stroko spadajočih predmetov. — Najboljše umetno gnojilo za travnike in polja

— **Tomaževa žlindra in kajnit.**
Navodila zastoj.

Za zimo:

peč,
raznih vrst, tudi
za kurjenje z ža-
ganjem, štedilniki,
vsi zraven po-
trebni deli in pri-
prave. 775 1

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, mo-
dele za predtiskarije izdeluje
po ceni Karol Karner, zlatar
in graver v Mariboru, gospo-
ska ulica št. 15.
426 51-21

Novozidana hiša, enonadstropna, 9
sob, 8 kuhinj, štacuna, klet, vodovod do
podstrešja in vrta, najemnina na mesec
74 gld. 44 kr., se prodaja, Lenaugasse 25,
Maribor, Magdalensko predmestje.
747 3-8

Lepo posestvo, se prodaja s proste
roke, z novo hišo in gospodarskim po-
slopjem, z njivami in rodovitnim sado-
nosnikom, v lepem, solnčnem kraju. Cena
3600 K. Naslovi naj se pod črko M. M.
Loka pri Zidanem mostu. 744 3-3

Novozidana hiša s 3 sobami, 2 ku-
hinji, 1 klet, gospodarsko poslopje, konj-
ski hlev, lep vrt za zelenjavo in v istem
studenec, se prodaja v Koroskem predmestju,
Hugo Wolfgasse št. 55 v Mariboru.
729 8-3

Vinogradniki! Naznanjam posestni-
kom vinogradov, da imam letošno jesen
več tisoč na suho cepljenih ameriških
trt na prodaj. In sicer: 30.000 šipon ru-
meni, 15.000 laški rilček, beli Burgundec
in Silvanec. Cepljene na Rip. portalis in
Solonis. Trte so dobro zaraščene in lepo
vkoreninjene. Cena je I. vrste 100 kom.
16 K, II. vrste 100 kom. 11 K. Naročila
brez are se ne bodo v ozir jemala. Na-
ročniki se blagovolijo ogledati do 15. de-
cembra pri Francu Muršič, posestniku in
trtnarju v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov.
gor., p. Juršinci pri Ptuj. 732 6-2

Velika najemninska vila ter ena mala
hiša, obe s sadnim in zelenjavnim vrtom,
vodovodom, stanovanje za vpokojence,
vila tudi za gospodo, hiša pa za obrt-
nika jako primerna, je na prodaj. Več
pove Anton Merzhun, Maribor, Weinbau-
gasse. 737 4-2

Vsem vinogradnikom! Nazna-
njam, da bom imel meseca novembra in
prihodnjo spomlad več tisoč na suho ce-
pljenih trt na prodaj in sicer na Rip Por-
talis 10.000 kom. Velšrizling 9000, Tra-
mince 8000, Silvanec 5000, Šipon rumeni
9000, divjakov Rip. Portalis. Cena trtam
I. vrste 1000 komadov 200 K, II. vrste
100 K. Vse vrste so lepo zaraščene, lepo
vkoreninjene in tako visoke rasti kakor
se malokje najdejo letos. Ako je mogoče,
naj se blagovolijo kupci osebno prepr-
čati. Divjake prodajam 1000 kom. 20 K.
Pri naročilu blagovolite poslati 20% are
od naročene svote. Oglasiti se je pravo-
časno ustmeno ali pismeno. Jak. Horvat,
trtnar, Kukova štev. 99. P. Juršinci pri
Ptuj. 736 3-2

Prenovljena, dobro zidana, jedno-
nadstropna hiša, z 2 velikima kletima, v
kateri je tudi prodajalna, se takoj pod
ugodnimi pogoji prodaja. Več se izve v
Bankalarigasse št. 4, Maribor. 746 10-2

Hiša s posestvom, gospodarskim poslop-
jem, vinogradi, sadonosnikom, gozdom in
njivo, se prodaja za 2000 gld. Več se izve
pri Mariji Korošec v Spodn. Poljčanah,
p. Poljčane. 758 2-2

Dvonedstropna hiša v Mariboru
Franc Jožefovi ulici, 11 stanovanj, me-
sečna najemnina 270 K, se iz proste roke
prodaja. Posestnik je tudi pripravljen, hišo
zamenjati za gozd. Pojasnila daje Javez
Spes, Windenauerstrasse 26.
766 10-2

Novozidana, lična, vili podobna hiša,
10 let davka prosta, 1 oral zemlje, lep
vrt, sadno drevje, vodnjak, blizu mesta
in železnice, na prijetnem kraju, z lepim
razgledom, posebno primerno za vpoko-
jence, rokodelce, se radi preselitve prodaja.
Več se izve v upravnistvu. 759 3-2

Rakve (truge) vsake velikosti, vsake
vrste, olišpane in lakirane, po želji odje-
malca, so vedno pri spodaj podpisanim
v zalogi. Rakve v moji zalogi so popol-
noma gotove, tako da jih odjemalec ali
kupec lahko takoj odpelja. Spoštovanjem
Anton Milošič, mizarški mojster v Ptuj
poštna ulica št. 12, nasproti ptujske slo-
venske posojilnice. 779 3-1

Cepljenih trt (silvanec, rizling, muš-
katel) na ameriški podlagi, lepo
vkoreninjene, se prodaja več tisoč dne 18.,
19. in 20. novem. t. l. na Koroški cesti
št. 84 v Mariboru. Cena 100 komadom
14 K. 780 1-1

Posestvo v Gornjem Hlapju, obsto-
ječe iz 18 oralov zemlje (vinograd, sado-
nosnik, njive, travnik in gozd), hiše in
gospodarska poslopja ter stiskalnice. Po-
sestvo pokaže g. Škof, župan v St. Ja-
kobu v Slov. gor., natančneje se izve pri
gospoj. pl. Tarnaviecka v Strass-u pri
Spielfeldu. 770 2-1

Hiša, tik kolodvora in okrajne ceste,
spodobna za vsako obrt, zraven spada
nekaj zemljišča, v prijaznem kraju na
Spod. Štajerskem, kjer je mnogo prometa,
se prodaja. Plačuje se lahko na obroke. —
Naslov pove upravnistvo. 753 1-1

Vinogradniki! Naznanjam, da imam
več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in
sicer cepljene na R. Portalis in Rupest.
Montikolo. Več vrst! Kdor želi kupiti po
ugodni ceni, 1000 kom. I. vrste po 200 K,
II. vrste 160 K, naj se oglasi do 30. no-
vembra ustmeno ali pismeno pri Alojziju
Pušenjak, Kamenščak št. 33, pošta Lju-
tomer. 777 2-1

Lepo posestvo, 25 minut od Celja,
ob okrajni cesti, progi južne železnice
in ob Savinji ležeče, za poletno bivanje
jako ugodno, meri 84 oralov in sicer 18
oralov njiv in z žlahtnim sadnim drevjem,
z osajenimi travniki, 16 oralov gozda,
hiša, obstoječa iz 3 sob, 2 kuhinj, kleti,
itd., živinski hlevi, kozolec in druga go-
spodarska poslopja, vse v najboljšem
stanu, se pod ugodnimi pogoji prodaja. —
Natančneje pod „D 26“ poste restante
Celje. 773 4-1

Kupi se.

Hišo kupim, pripravno za trgovino, v
kakem prijaznem kraju na deželi. Po-
nudbe sprejema upravnistvo lista.
774 2-1

Proste službe.

Krojaški učenec se takoj sprejme
na 4 leta v vse oskrbovanje. Jakob Skaza
v Sloven. Bistrici. 730 3-2

Pridnega učenca sprejme v trgo-
vino z mešanim blagom Jožef Farkaš, tr-
govec v St. Juriju ob Ščavnici. 734 3-2

Kuharica, vajena vsakega dela, išče
službe v kako župnišče, najraje v Savin-
sko dolino. Naslov pove upravnistvo lista.
755 3-2

Trgovski pomočnik se sprejme
takoj pri Ant. Korošec-u, trgovcu v Gor.
Radgoni. 761 2-2

Kot gubernantinja iščem službe.
Govorim nemški in slovenski jezik, sem
skušana učiteljica ročnih del. Spričevala
na razpolago. Ponudbe prosim pod na-
slovom A. B. poste restante Sv. Tomaž
bl. Ormoža. 773 3-1

Za vinogradnike!

40.000 la požlahtnjenih ame-
riških trt Riparia Portalis in
sicer: Šipon (Mosler), Zelenič
(Sylvaner), laški Rilček
(Welsch Risling), beli Bur-
gundec in Muskateler, zjam-
čeno dotične vrste, izbrani
najbolje zaraščeni cepeži in
zelo močno vkoreninjeno trsje
po 20 K stotino trsov.

21.000 istih vrst trsja II. raz-
reda, vendar povoljne kako-
vosti, po 10 K stotino. 50.000
ključkov za cepljenje Ripari
Portalis po 16 K tisoč ključ-
kov. Ponuja: Ivan Kočevar,
posestnik v Središču (Pol-
strau). 771 5-1

Pristnega Ljutomerčana
novega in starega vina po-
nuja isti.

Zaboji in voznja k železnici se
naročnikom ne računajo.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gospodarska ulica št. 10 **Maribor**

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenege blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robei za na glavo od gld. —65, —80, —90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Dor. med. 769 2-1

KUNEJ FERDO

naznanja slavn. občinstvu, da se je preselil iz Vranskega v Št. Peter pod Sv. Gorami kot praktični zdravnik in da ordinira istotam od 6. novembra v domači hiši (št. 1).

Služba občinskega tajnika,

ki bi hkrati opravljal tudi službo občinskega redarja, se odda s 1. prosincem 1905 v občini Dol (1000 prebivalcev). Dohodki: plača 960 K, službena obleka, prosta kurjava, prosto stanovanje (obstoječe iz 2 sob, kuhinje, shrambe in kleti v novi občinski hiši) ter zelenjadni vrt. — Zahteva se v prvi vrsti temeljito znanje slovensčine v govoru in pisavi, v drugi se le nemščine. — Pismene prošnje s kratkim opisom življenjskih razmer in dosedanje uporabe je poslati županstvu na Dolu (Hrastnik) in sicer do 1. grudna 1904.

768 3-1

Peklar, župan.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vljudo naznanjam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehtnice

(vage)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

IVAN REBEK,

stavbeni in umetni ključar v Celju

Poljske ulice št. 14. 754 5-2

Kmetovalci! obvarujte svojo živino!

pred hromoto in kostolomnico, katere bolezni bodo po izjavi živino-zdravnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudninskih snovi v sebi, pri živini neizogibne in pridevajte stalno 738 16-2

Barthelnovo poklajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor če se poklada po izbruhu bolezni toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za poklajanje pri eni kravi 6-7 in pri enem prašiču 3-4 kg.

Izdatek majhen! Učinek velikanski!

5 kg K 2- iz Dunaja, 50 kg K 12- iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Najboljše in najcenejše se kupi

pri **Karolu Haber**

Maribor, Tegetthoffova ulica 39

blizu južnega kolodvora

ogrška moka kg po 8, 9, 10 do 17 kr., riž kg 10, 11, 14, 16 kr., najfinejša surova in žgana kava po vseh cenah, sladkor kg 38 kr.

Kupuje se fižol, orehi, po najboljših cenah.

Od zunaj zadostuje za naročilo karta. 765 3-2

„Občeslov. obrtno društvo v Celju“

naznanja, da se sprejemajo oglasi za „Kažipot“ po Slov. Štajerskem, ki ga izda za leto 1905, še do 15. novembra 1904.

Oglase je pošiljati na „Občeslovensko obrtno društvo v Celju“, katero daje tudi vsa tozadevna pojasnila. 762 2-2

Južnoštajerska hranilnica

v Celju

721 12-2

Narodni dom

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: Gornji Grad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah in Vransko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do

in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsaki dan ob uavadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4⁰/₀ in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4⁰/₀ obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4³/₄ odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4¹/₂ odstotkov obresti.

neomejene visokosti, ima sedaj čez štiri milijone kron hranilnih vlog.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek